

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών
Τμήμα Ιατρικής • Τμήμα Βιολογίας • Τμήμα Κοινωνιολογίας

Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΒΙΟΗΘΙΚΗ

5ο Επιστημονικό Συνέδριο - Retreat

Βιοηθικά προβλήματα στις επιστήμες της ζωής

Πλακιάς Ρεθύμνου,
Ξενοδοχείο Καλυψώ
25-27 Σεπτεμβρίου 2009

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου

15.00-15.15 Έναρξη Συνεδρίου – Χαιρετισμοί

Συντονιστής: Κίτσος Λούης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

15.15-15.45 Ελευθέριος Ζούρος, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Εξελικτικά παίγνια: διασκεδαστικά, αν μη τι άλλο

15.45-16.15 Δήμητρα Μαυρίδου, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Ηθικά ζώα. Παρατηρήσεις σχετικά με το διάλογο της Christine Korsgaard με τον Frans de Waal

16.15-16.45 Αγγελική Κερασίδου, University of Oxford
Η Ηθική στη εποχή της 'Νέας βιο-Δημιουργίας'. Τα ηθικά ερωτήματα της Συνθετικής Βιολογίας

16.45-17.00 Συζήτηση επί των παραπάνω θεμάτων

Συντονιστής: Τάσος Φιλαλήθης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

17.00-17.30 Γιώργος Μπέλλος, Διευθυντής Κέντρου Υγείας Κορωπίου
Υφίσταται επιστημολογική-φιλοσοφική βάση για την ειδικότητα της γενικής/οικογενειακής ιατρικής;

17.30-18.00 Γιάννης Ν. Μπολέτης, Διευθυντής Νεφρολογικού Τμήματος & Μεταμοσχευτικού Κέντρου Λαϊκού Νοσοκομείου
Είναι δυνατή η ισότιμη πρόσβαση στις εξελίξεις της ιατρικής; Σκέψεις με αφορμή τη μεταρρύθμιση του συστήματος υγείας στις ΗΠΑ

18.00-18.30 Χριστίνα Σπυράκη, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Η έννοια της ιδιωτικότητας και η σημασία της προστασίας της στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας

18.30-18.45 Συζήτηση επί των παραπάνω θεμάτων

18.45-19.00 Διάλειμμα

Συντονιστής: Αντώνης Αστρινάκης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

19.00-19.30 Χάρης Πλατανάκης, University of London
Υπάρχει ανθρώπινο δικαίωμα στην υγεία;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- 19.30- 20.00 Βαγγέλης Μάλλιος, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Έκθεση 'Bodies': ελευθερία της τέχνης και ο σεβασμός του νεκρού
- 20.00- 20.30 Κίτσος Λούης, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Από τα ζώα έρχομαι και... «στην κορφή κανέλλα»
- 20.30-20.45 Συζήτηση επί των παραπάνω θεμάτων
- 21.00 Δείπνο

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου

Συντονιστής: Νίκος Πανόπουλος, Πανεπιστήμιο Κρήτης

- 9.00-9.30 Ιφιγένεια Κάγκαλου, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Διερεύνηση των απόψεων της τοπικής κοινωνίας σχετικά με μια προστατευόμενη περιοχή (λίμνη Παμβώτιδα-Ιωαννίνων): Προς ένα μοντέλο συμμετοχικής διαχείρισης;
- 9.30-10.00 Παρασκευή Μουτσάκη, Πανεπιστήμιο Κρήτης & Ε.Μ.Π.
Η προβολή των γενετικά τροποποιημένων τροφών και καλλιεργειών από τα έντυπα μέσα ενημέρωσης
- 10.00-10.30 Αντρέας Ντούλης, ΕΘΙΑΓΕ
Πόσο ίδια είναι τα ίδια; Παράδειγμα από πορτοκάλια, ανθρώπους και άλλα
- 10.30-10.45 Συζήτηση επί των παραπάνω θεμάτων
- 10.45-11.00 Διάλειμμα

Συντονίστρια: Ειρήνη Αθανασάκη, Πανεπιστήμιο Κρήτης

- 11.00-11.30 Λεωνίδας Λουλούδης, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Η περιβαλλοντική εκπαίδευση στην Ελλάδα. Ορισμένα βιοηθικά ερωτήματα
- 11.30-12.00 Μαρία Κούση, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Νέες προκλήσεις για το περιβαλλοντικό κίνημα στον 21^ο αιώνα: Αγρο-βιοτεχνολογία & Νανοτεχνολογία
- 12.00-12.30 Νίκος Πανόπουλος, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Νεότερες τεχνικές γενετικής τροποποίησης και κανονιστικό πλαίσιο στην Ευρώπη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- 12.30- 12.40 Κατσούγκρη Ειρήνη, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Παρέμβαση: Η αισθητική αποτίμηση του φυσικού περιβάλλοντος στη νομολογία
- 12.40-13.00 *Συζήτηση επί των παραπάνω θεμάτων*
- Συντονίστρια:** Δέσποινα Σταματοπούλου, Πανεπιστήμιο Κρήτης
- 13.00-13.30 Ηλίας Δ. Κούβελας, Πανεπιστήμιο Πατρών
Αναμένοντας την επιδημία - πανδημία. Ηθικά θέματα
- 13.30-14.00 Τάσος Φιλαλήθης, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Πόσο επικίνδυνη είναι η επιδημία της νέας γρίπης - για την υγεία των ατόμων, τη δημόσια υγεία, την κοινωνία;
- 14.00-14.15 *Συζήτηση επί των παραπάνω θεμάτων*
- 14.15 *Γεύμα*
- Συντονιστής:** Ελευθέριος Ζούρος, Πανεπιστήμιο Κρήτης
- 16.00-16.30 Κωσταντίνος Παπαγεωργίου, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Γιατί μεικτός κοσμοπολιτισμός;
- 16.30-17.00 Τάκης Τζανετής, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Η οικουμενική διανεμητική δικαιοσύνη και η κριτική στο "Δίκαιο των Λαών" του John Rawls
- 17.00-17.30 Γιώργος Λέκκας, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και συγγένεια στο ελληνικό δίκαιο: Καθιέρωση της «κοινωνικο-συναισθηματικής συγγένειας» ή της τεκνοποίησης χωρίς συγγένεια;
- 17.30-18.00 Φίλιππος Βασιλόγιαννης, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Το ανεπίτρεπτο των βασανιστηρίων
- 18.00-18.30 Παύλος Σούρλας, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Φυσιοκρατία και ανθρώπινη πράξη
- 18.30-19.00 *Συζήτηση επί των παραπάνω θεμάτων*
- 19.00-19.15 *Διάλειμμα*
- Συντονίστρια:** Σταυρούλα Τσινόρεμα, Πανεπιστήμιο Κρήτης
- 19.15-19.45 A.W. Price, University of London
Variabilism and the Virtues

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

19.45-20.15 Antoine Harfouche, University of Tuscia
Agricultural Biotechnology: Capitalizing on Research & Development with Intellectual Property Protection

20.15-20.45 Συζήτηση επί των παραπάνω θεμάτων

21.00 Δείπνο

Κυριακή 27 Σεπτεμβρίου

Συντονιστής: Στέργιος Πυρίντσος, Πανεπιστήμιο Κρήτης

9.00-9.30 Γιώργος Καραμανώλης, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Η γένεση των αξιών

9.30-10.00 Λουλούδα Κουρτίδου, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Ο Θωμάς Ακινάτης, Πρώτο-Δαρβινικές έννοιες στο έργο του και μη-ανθρώπινα ζώα

10.00-10.30 Σπύρος Τέγος, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Εξελικτικισμός ή 'Φυσική Ιστορία'; Η έννοια της προόδου του ανθρώπινου είδους στο Στωικό Διαφωτισμό

10.30-11.00 Κώστας Κουκουζέλης, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Αυτονομία και αναστοχασμός

11.00-11.30 Λίνα Παπαδάκη, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Σεξουαλική αντικειμενοποίηση και η καντιανή σύλληψη της έγγαμης σχέσης

11.30-12.00 Στέργιος Πυρίντσος, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Καντιανή «Κριτική της Κριτικής Δύναμης» και Περιβαλλοντική Ηθική

12.00-12.10 Διάλειμμα

Συντονιστής: Γιώργος Ρουσόπουλος, Πανεπιστήμιο Κρήτης

12.10-12.40 Μυρτώ Δραγώνα Μονάχου, Παν/μιο Αθηνών & Κρήτης
Η κοσμική Βιοηθική του T.H. Engelhardt και η αυτονομία ως έγκριση

12.40-13.10 Γεώργιος Χαραλάμπους, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Η αρχή της ατομικής ελευθερίας ως κριτήριο αποφάσεων στη Βιοηθική

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- 13.10-13.40 Πετούση- Ντούλη Βασιλική, Πανεπιστήμιο Κρήτης
***Δικαιική ρύθμιση της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής:
Η πρόκληση και η προβληματική της ομοιότητας, της
διαφοράς και της ισότητας***
- 13.40-14.10 Αλεξάνδρα Ντρουμπογιάννη, Πανεπιστήμιο Κρήτης
***Βιοηθικές και κοινωνιολογικές διαστάσεις της
προεμφυτευτικής γενετικής διάγνωσης***
- 14.10-14.25 Σταυρούλα Τσινόρεμα, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Quo Vadis Bioethics?
- 14.25-15.00 *Συζήτηση - Κλείσιμο Συνεδρίου*

Πληροφορίες: Τηλέφωνο 28310-77218
Fax: 28310-77230
Δικτυακός τόπος: <http://bioethics.fks.uoc.gr>